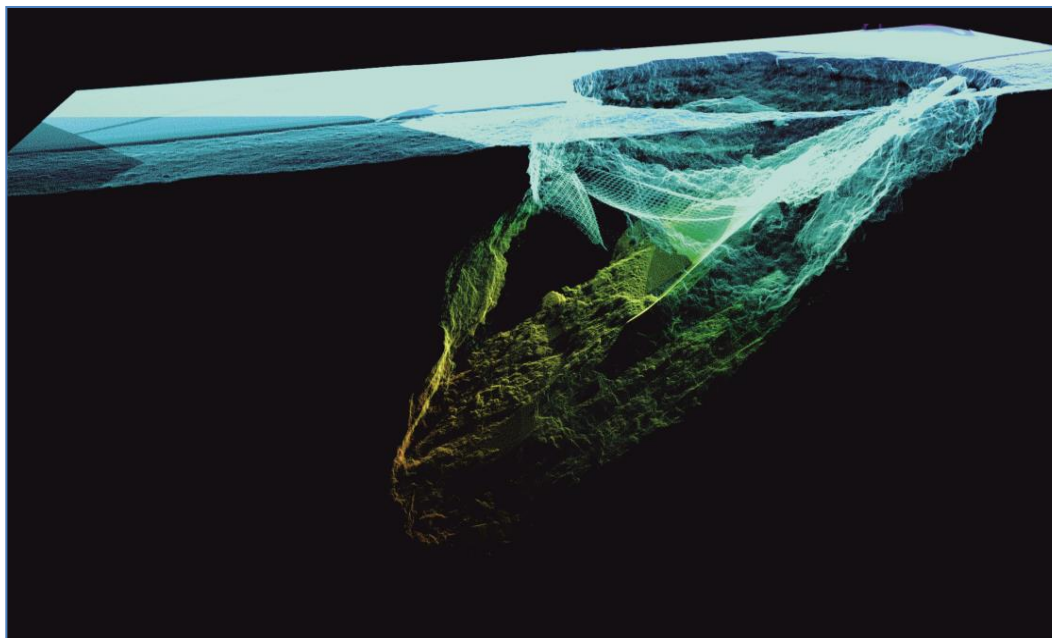

**GEOLOGIA
SAMORZĄDOWA**

GEOLOGIA, GÓRNICTWO, OCHRONA ŚRODOWISKA, PRAWO

Problem zagrożeń geologicznych na obszarach górniczych i pogórniczych

Jarosław Kos, Tomasz Wojciechowski

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

 **CENTRUM
GEOZAGROZEŃ**
geozagrozenia.pgi.gov.pl

Osuwisko nad i w obrębie czynnego zakładu górniczego

Źródło: STV.INFO

Osuwisko nad zakładem górniczym

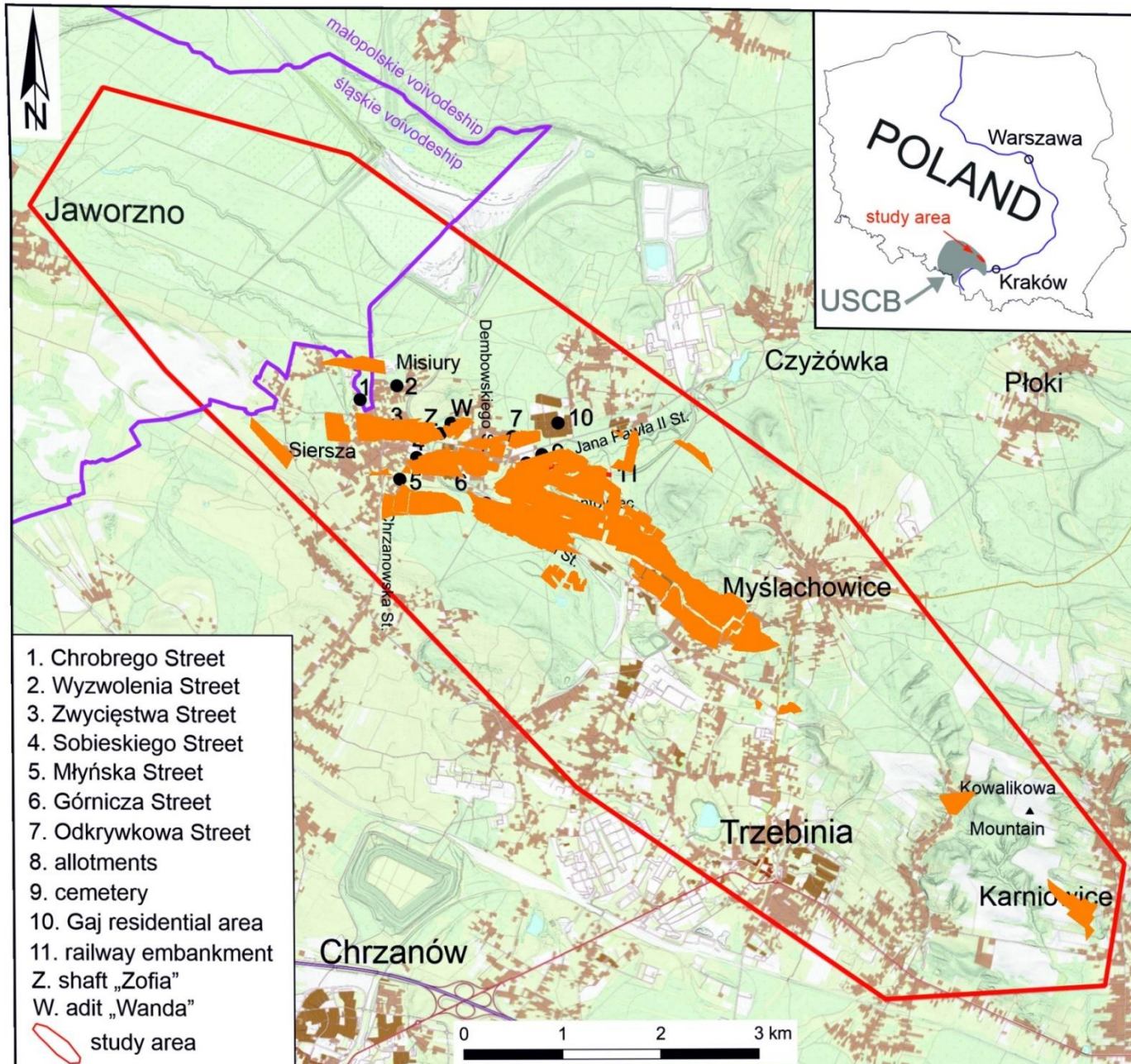

Osuwisko w obrębie hałdy w Radlinie

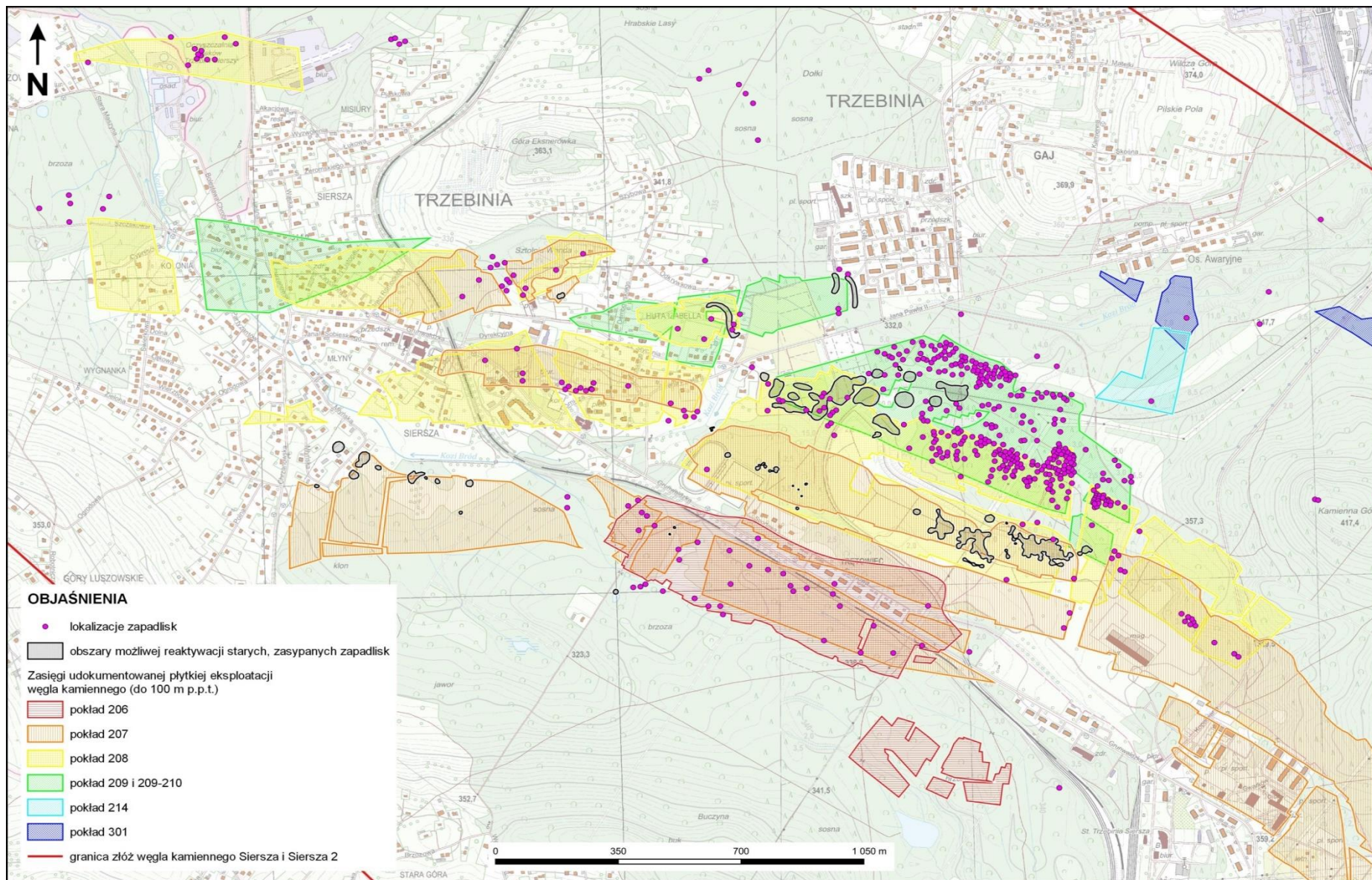

Fot: Markysz Dawid

Mapa złoża Siersza 1 i Siersza 2

Zapadlisko nad kopalnią soli w Wapnie

Zapadliska na Wyżynie Lubelskiej

Zapadlisko w Nowej Górze, powiat krakowski

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.). proponuje się następujące zmiany:

w art. 3:

po pkt. 49a) dodaje się pkt 49b) w brzmieniu:

„49b) zapadlisko - rozumie się przez to powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka obniżenie terenu spowodowane podpowierzchniowym ubytkiem materiału skalnego i zawaleniem stropu powstałej w ten sposób pustki;”;

w art. 72:

a)w ust. 1, po pkt. 5a) dodaje się pkt 5b) w brzmieniu:

„5b) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania zapadliskom i ich skutkom;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W odniesieniu do obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych, ruchów masowych ziemi oraz terenów objętych zapadliskami w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego określa się zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego, a w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – sposób zagospodarowania tych obszarów.”;

po art. 110a dodaje się art. 110b w brzmieniu:

„Art. 110b.

1. Starosta prowadzi obserwację zapadlisk i terenów zagrożonych powstaniem zapadlisk, a w przypadku ich występowania na terenie powiatu prowadzi rejestr zawierający informację o zapadliskach i terenach zagrożonych powstaniem zapadlisk.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

1) metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji zapadlisk i terenów, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ustalania zapadlisk i tych terenów, kierując się potrzebą ograniczenia występowania szkód powodowanych przez zapadliska;

2) informacje, jakie powinien zawierać rejestr, o którym mowa w ust. 1, a także sposób prowadzenia oraz formę i układ tego rejestru, kierując się potrzebą dostarczenia wyczerpujących informacji o zapadliskach i terenach zagrożonych powstaniem zapadlisk.”;

W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13b punkt 3 dodaje się podpunkt t) w brzmieniu:

„t) obszary objęte zapadliskami”;

2) w art. 13i pkt 3 lit. 5a) tiret siódme otrzymuje brzmienie:

„- starosty, jako właściwego organu ochrony środowiska w zakresie terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, terenów na których występują te ruchy oraz terenów objętych zapadliskami;”

3) w art. 15 ust. 2 punkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, terenów objętych zapadliskami, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;”

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553, 967)

Nowelizacja przepisów prawa budowlanego w 2020 roku (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 414), spowodowała podzielenie projektu budowlanego na trzy odrębne części stanowiące:

- 1. Projekt zagospodarowania działki lub terenu,**
- 2. Projekt architektoniczno-budowlany,**
- 3. Projekt techniczny.**

Na etapie opracowania projektu architektoniczno-budowlanego wymagana jest opinia geotechniczna, a na etapie projektu technicznego geotechniczne warunki posadowienia oraz dokumentacja geologiczno-inżynierska – w zależności od warunków gruntowych i kategorii geotechnicznej obiektu.

Organy administracji architektoniczno-budowlanej zatwierdzają dwa pierwsze opracowania w formie decyzji o wydaniu pozwolenia na budowę. Projekt techniczny na etapie wydawania pozwolenia na budowę nie jest weryfikowany przez organ architektoniczno-budowlany, a jest on składany na etapie zgłoszenia zakończenia robót budowlanych lub złożenia wniosku o pozwolenie na użytkowanie.

Proponowane zmiany prawa budowlanego

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553, 967) proponuje się następujące zmiany:

1) w art. 34 ust. 3 pkt 2 po lit. j średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. k w brzmieniu:

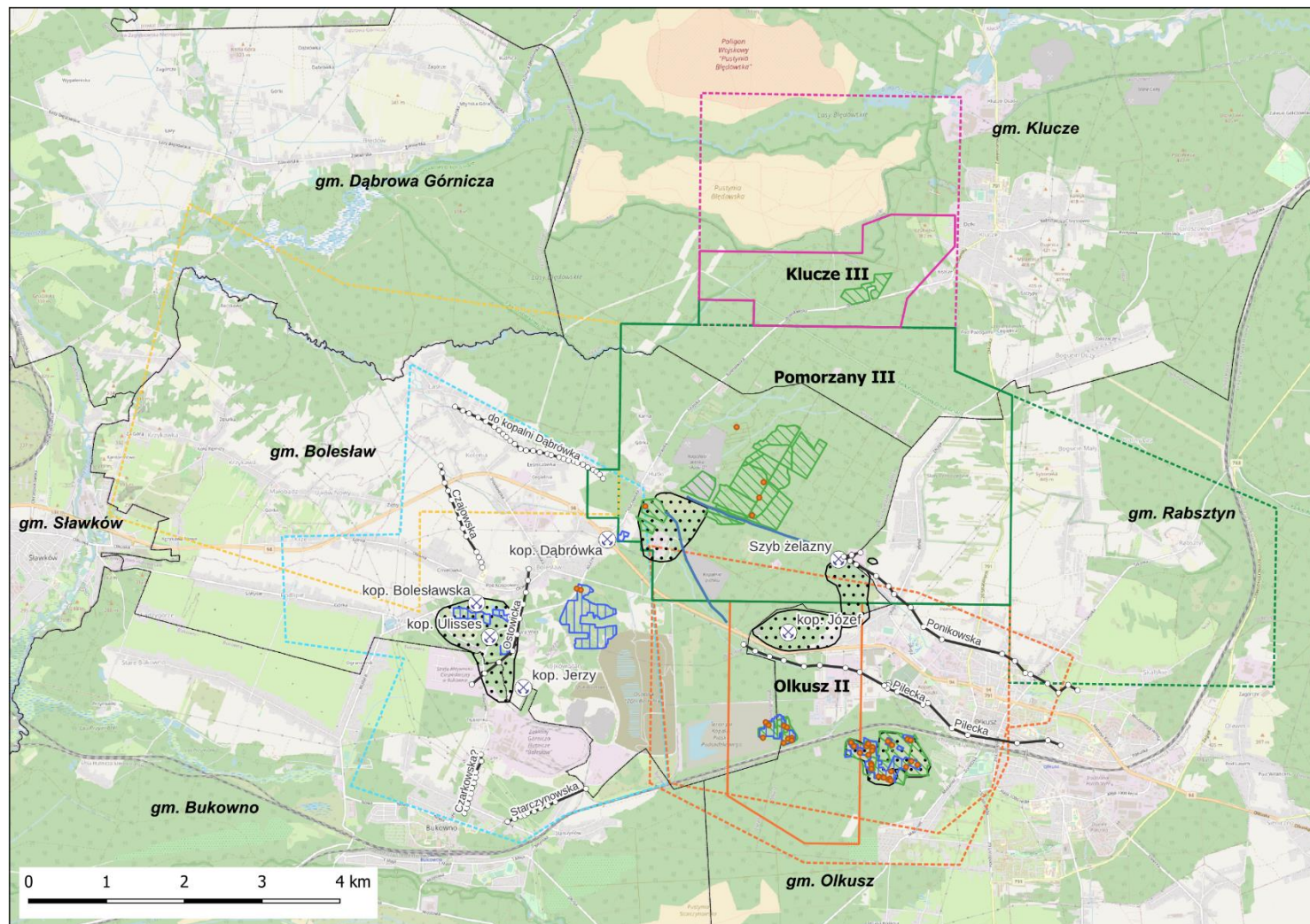
„k) dokumentację geologiczno-inżynierską w przypadku występowania w podłożu skomplikowanych warunków gruntowych:

Działania interwencyjne w zakresie zapadlisk

Minister Klimatu i Środowiska w ramach umowy pt.: *Prowadzenie działań przez państwową służbę geologiczną w związku z wystąpieniem geologicznych zdarzeń incydentalnych lub katastrof naturalnych (prace interwencyjne)* zlecił PIG-PIB wykonywanie prac interwencyjnych dla powstałych zapadlisk w obrębie całego kraju.

Jednocześnie zlecił do wdrożenia Zadanie państwa wykonywane przez państwową służbę geologiczną w zakresie zagrożeń geologicznych realizowane od 2024 do 2026 roku (pgg art. 162, ust. 1, pkt 10) - Zadanie: Zapadliska – etap I – studium wykonalności.

Mapa sytuacyjna obszaru eksploatacji rud cynku i ołowiu w rejonie Olkusza

- kanały sztolni
- sztolnie podziemne i świetliki
- ⊗ dawne kopalnie
- lokalizacja niektórych zapadlisk
- ▨ oddziały leśne z zakazem wstępu z powodu zapadlisk
- ▤ obszary eksploatacji na zawal
- ▤ przybliżone obszary dawnej eksploatacji na podstawie map topograficznych i NMT

obszary górnicze (zniesione 01.2021):

- ▨ Klucze III
- ▨ Olkusz II
- ▨ Pomorzany III

historyczne zasięgi obszarów górniczych:

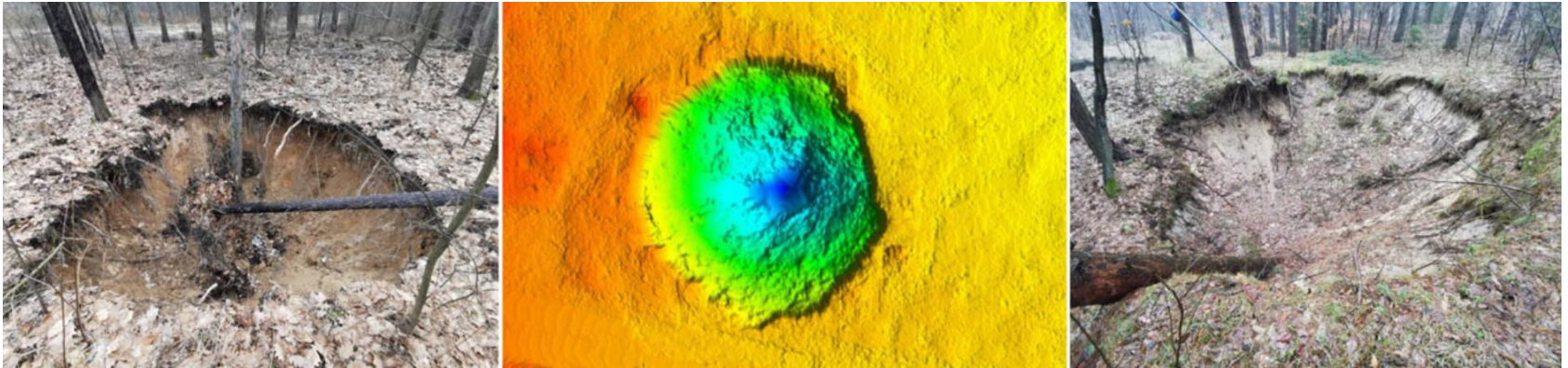
- ▨ Bolesław
- ▨ Klucze
- ▨ Krzykawa
- ▨ Olkusz
- ▨ Pomorzany

Podkład topograficzny: OpenStreetMap

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

maj 2023

Zgłaszanie zapadlisk:

e-mail: zapadliska@pgi.gov.pl

tel. 12 290 1385 (Kraków); 22 45 92 224 (Warszawa)

www.pgi.gov.pl/centrum-geozagrozen

Dziękuję za uwagę